

Шерстюк О. І.

Одеський національний морський університет

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕРМІНІВ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

У статті проаналізовано лексико-семантичну специфіку економічних термінів німецької мови. Зокрема, увагу зосереджено на поняттях, загальних для ряду суміжних наук, що мають спільні об'єкти дослідження. Під час визначення рис спеціальної і професійної мови в економічному тексті виявлено відносно високий ступінь спеціалізованості. Ця якість знаходить своє вираження на лексико-семантичному рівні і насамперед у термінології. В роботі подано результати термінологічного аналізу економічних текстів. Визначено відмінності в термінологічній щільності в окремих частинах економічного тексту.

Ключові слова: термін, терміноелемент, семантичне поле, лексичне поле, спеціалізованість, семантична диференціація.

Постановка проблеми. З огляду на зростаючу роль науки в суспільстві, посилення значення мови як засобу вираження і передачі інформації все більша увага вчених зосереджується на поглибленому і багатоаспектному вивченні окремих терміносистем в різних мовах. В таких умовах значна увага приділяється економічній терміносистемі, яка активно розвивається в даний час. Адже економічна термінологія становить великий і надзвичайно важливий шар словника будь-якої національної мови. Різноманіття економічних і соціальних процесів сучасного світу, їх зв'язок з процесами, які відбуваються в суспільстві, впливають на систематизацію уявлень про структуру і тенденції розвитку світової економіки, її теоретичні основи і закономірності функціонування, що своєю чергою призводить до термінологічного «вибуху» в термінології, яка обслуговує цю галузь.

Отже, актуальність дослідження економічної термінології німецької мови зумовлена тим, що в зв'язку з проблемою дослідження специфічних особливостей економічної комунікації виникла гостра необхідність у систематизації та впорядкуванні спеціальної лексики, яка обслуговує логіко-понятійний апарат зазначеної галузі знання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема термінології займалася багато вітчизняних і зарубіжних лінгвістів, таких як С. С. Богуславський [1], В. М. Лейчик [2], А. А. Реформатський [3], О. О. Селіванова [4], Р. Бульман [5], В. Фляйшер [6] та інші.

Економічна термінологія в німецькій мові була об'єктом низки досліджень німецьких вчених М. Маєр [7] та Г. Шрьодера [8]. Проблемами англо-американського впливу на економічну термінологію німецької мови займалися німецькі дослідники Б. Гарстенсен та Х. Галінські [9], А. Ефференц [10], М. Хундт [11] та Г. Рінгс [12]. Економічна лексика, її функціонування в спеціальних дискурсивних сферах на матеріалі різних мов проаналізовано в аспектах її комунікативної, культурної та психологічної специфіки у працях Р. Клуппа [13] та Т. Граєфена [14].

Дослідниками неодноразово висловлювалася думка, що в замкнутому характері зв'язків термінологічних систем відсутні умови, які породжували б «ненавмисні і несвідомі зміни, що об'єднуються під назвою семантичних» [15, с. 10], тому що зміст термінологічного поля, що охоплює спілкування осіб однієї спеціальності, виключається з загальномовної семантики, внаслідок чого термін семантично не розвивається і, не утворюючи фразеологічних одиниць, характеризується вільною сполучуваністю.

На сучасному етапі особливого значення набуває систематизація німецьких галузевих терміносистем і вивчення різних аспектів їх утворення та функціонування в системі мови. Але ряд проблем, пов'язаних з особливостями парадигматики німецької терміносистеми економіки, залишилися практично поза увагою лінгвістів.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження лексико-семантичних особливостей економічних термінів в німецькій мові на основі семантичної диференціації терміноелементів.

Досягнення поставленої мети потребує вирішення таких завдань:

- визначення співвідношення термінів і загальної мови;
- визначення межі між термінами, які виділяються за галуззю знання;
- виявлення понять, загальних для ряду суміжних наук, що мають спільні об'єкти дослідження;
- виявлення відмінності в термінологічній щільності в окремих частинах економічного тексту.

Виклад основного матеріалу. Економічна лексика в цілому складається із сукупності приватних систем або підсистем, усередині яких найменування перебувають у зв'язку з відносинами зіставлення або протиставлення, кожне найменування отримує сенс тільки як понятійний член цієї системи.

Поняття семантичного поля (Sinnbezirk) виходить з розуміння синхронного стану мови як замкнутої стабільної системи [16, с. 54], яка визначає сутність всіх складових її частин. Оскільки «в системі все отримує сенс» [16, с. 110], значить слова тієї чи іншої мови не є відокремленими носіями сенсу: кожне з них має сенс лише тому, що його мають також інші суміжні з ним слова.

З огляду на це можна ієрархічно розчленувати систему мови на два паралельних один одному типи полів: понятійні поля (Begriffsfelder, Sinnbezirke) і словесні (лексичні) поля (Wortfelder). Під понятійним, семантичним полем, розуміється насамперед структура певної понятійної сфери або кола понять. Такому понятійному полю відповідає в мові словесне (лексичне) поле (Wortfeld), яке не існує ізольовано, самотійно поза словниковим складом, а вицленяється з нього лише коли воно співвіднесене з будь-яким понятійним полем. Понятійне поле – це велика система взаємопов'язаних понять, організованих навколо центрального поняття, наприклад: «*Wertpapiere, die Aktie*». Лексичне поле покриває тільки частину понятійного поля, інша частина останнього покрита іншим лексичним полем. Кожне з полів підрозділяється своєю чергою на елементарні одиниці – поняття або слова, при цьому складові компоненти словесного (знакового) поля повністю покривають сферу відповідного понятійного поля [16, с. 201].

Тому наступний параметр, споконвічний в освіті спеціальної лексики, – лексико-семантичний. Саме перенесення назви найменування загальновідомого поняття на спеціальне та утворення нових, «термінологічних» значень у словах і виразах стали основним засобом формування

спеціальної лексики мови. Лексико-семантичний спосіб творення характерний для формування різних галузей професійної лексики XVIII – XIX століть. Цей спосіб термінотворення продуктивний в різних терміносистемах сучасної термінології як сам по собі, так і у взаємодії з синтаксичним способом термінотворення. На наш погляд, це насамперед стосується професійно термінованої лексики, яка знаходиться на периферії загального корпусу спеціальної лексики економічної сфери знання і діяльності.

Раніше, ніж стати терміном в спеціальній лексичній, яка обслуговує економічну сферу діяльності, з'являються слова спільного вживання, які набувають професійної спрямованості, вони знаходять дефініцію і в результаті активного вживання перетворюються в кінцевому підсумку на терміни.

Цей спосіб придбання нового, зокрема, професійно спрямованого значення та спільного вживання в лінгвістиці, називається лексико-семантичним процесом.

Лексико-семантичний спосіб творення нових слів полягає в тому, що різні значення одного й того ж слова можуть втрачати семантичні зв'язки і перетворюватися на різні слова, усвідомлювані як незалежні, етимологічно самотійні, а також в тому, що за існуючим в мові словом закріплюється значення, яке з властивим йому раніше не пов'язане.

Основні лексико-семантичні способи творення переносних значень – це метафоричний, метонімічний, розширення і звуження значення, причому «в процесі подальшого функціонування слова переносні значення можуть віддалятися і відриватися від основного значення, утворюючи нові слова – омоніми» [17, с. 8].

Деякі дослідники підкреслюють, що лексико-семантичний спосіб діє в сфері діяхронічного словотвору; слова, утворені цим способом, зазвичай бувають продуктом тривалого історичного розвитку [18, с. 6]. Однак в області семантичного термінотворення нові терміни з'являються не в результаті тривалого діяхронічного розщеплення значень, а в результаті швидкого перенесення найменування на вираз спеціального поняття, синхронного мовного явища.

Семантичний спосіб утворення термінів у сучасній мові науки відрізняється від загальнолітературного семантичного словотворення тим, що в загальнолітературній мові семантичні перетворення є результатом тривалої еволюції слова, яка завершується зазвичай утворенням слів-омонімів. У термінологічному утворенні цей спо-

сіб має якісно інший характер: відбувається пристосування існуючих слів без тривалої еволюції.

Визначальним параметром спеціально-професійної комунікації є її спеціалізованість, що знаходить своє вираження як у позамовних, так і в мовних особливостях спілкування.

Найбільш чітко ця якість виявляється на лексико-семантичному рівні спеціальної та професійної мови і тексту як її репрезентанта. Саме використання термінології сприяє оптимальному спілкуванню фахівців між собою і відображає змістовну систематику спеціальної області. Рівень спеціалізованих текстів зі сфери комунікації в економіці тісно пов'язаний, по-перше, з якісним структуруванням наукової термінології – в нашому випадку ця різниця номенклатурних парадигм, і по-друге, з кількісною часткою термінів в загальному лексичному складі тексту.

Частка термінів в економічному тексті робить очевидним наступне:

- необхідно визначити, де найбільше подано терміни;
- визначити тематику термінів;
- визначити співвідношення термінів і спільної мови, тобто кількісну частку термінів у загальному лексичному складі тексту;
- виявити концентрацію термінів в окремих частинах і фрагментах тексту;
- виявити відмінності в термінологічній щільності в окремих частинах тексту.

Розглядаючи економічні терміни, необхідно позначити їх концептуальний зміст. Тому в термінології економіки виділяються три шари:

1) загальні категоріальні поняття, однаково актуальні для всіх або значної низки наук: *Ressourcen, Kapital, Informationen, Geld, Haushalt, Analyse Arbeitslosigkeit* та ін.;

2) поняття, загальні для ряду суміжних наук, таких як соціологія, політологія, юриспруденція тощо, що мають спільні об'єкти дослідження; це так звані профільно-спеціальні поняття: *Wirtschaftspolitik, Wirtschaftsrecht Teamarbeit* тощо;

3) вузькоспеціалізовані поняття, характерні в основному для однієї науки (або двох-трьох близьких наук): *Stockpicking, Eigenkapital, Grundkapital, Aktie, Obligation* тощо.

З іншого боку, терміни можна класифікувати за об'єктом назви, коли терміни розподіляються за галузями знання або діяльності, тобто за спеціальними галузями [19, с. 74].

Таким чином, в першому випадку класифікація термінів здійснюється від загального до конкретного (вертикальний поділ), а в другому – від науки

до науки (горизонтальний поділ). Результати аналізу економічних термінів були виявлені з урахуванням цих двох основ класифікацій.

Основу лексичного складу мови економістів складає загальномова лексика. Вона становить основну частину найбільш частотного шару слів. Однак частка термінів у загальному словниковому складі є дуже високою.

Тематична приналежність лексики (і термінів особливо) обмежена темою і змістом економічного тексту, тому більшість зафіксованих термінів в економічній сфері можна розділити на дві групи: фінансова діяльність та економічна діяльність.

У першій групі семантична диференціація терміноелементів передбачає виокремлення таких складників:

1) операції з цінними паперами: *Börse, Bezugsrecht, Aktie, Aktionär, Anleihe, Depot, Effekten, Namenspapier, Obligation, Wertpapier, Börsenaufsicht, Börsenaufsichtsbehörde, Börsenmakler, Börsenordnung, Börsenorganisation, Börsenplatz, Börsensegmente, Börsentendenz, Aktienanalyse, Aktienarten, Aktienbuch, Aktienemission, Aktienfonds, Aktienindex, Aktiensplit, Stockpicking, Wertpapierdarlehen, Wertpapiergiroverkehr, Wertpapierkauf, Wertpapiererwerbs*;

2) фінансовий облік підприємства: *Betriebsausgaben, Betriebseinnahmen, Betriebskrankenkasse, Bezugskosten / Beschaffungskosten, Transportkosten, Bilanz, Bilanzgewinn, Bilanzstruktur, Dividende, Eigenfinanzierung, Eigenkapital, Ertrag, Finanzbuchhaltung, Finanzierungskosten, Finanzplan, Fixkosten, Fremdfinanzierung, Fremdkapital, Gemeinkosten, Geschäftsbericht, Grundkapital, Herstellkosten, Kapital, Mittel, Selbstkosten, Verwaltungsgemeinkosten, Aktiva, Betriebsergebnis, Unternehmenswert, Liquidität*;

3) страхові операції: *Arbeitslosenversicherung, Versicherung, Versicherungspolice, Versicherungssumme, Zeitwert, Zusatzversicherung, Haftpflichtversicherung, Krankengeld, Krankenkasse, Selbstbehalt, Sozialversicherung, Lebensversicherung, Schadenversicherung, private Krankenversicherung, Rückversicherung, Vertragsrückversicherung, Versicherungsaufsicht, Versicherungsbetrug, versicherungsfremde Leistungen, Versicherungskennzeichen, Versicherungsnummer, Versicherungspflicht, Versicherungsprämie, Versicherungsschein, Versicherungssumme, Versicherungssteuer, Versicherungsträger, Versicherungsunternehmen, Versicherungsvertragsgesetz, Versicherungswert*;

4) кредитні операції: *American Express Karte, Darlehen, Depositen, EUROCARD, Fälligkeit*,

Fremdfinanzierung, Fremdkapital, Girokonto, Gläubiger, Handelskredit, Kreditkarte, Lieferantenkredit, Refinanzierung, Sicherheit, Sicherungsübereignung, Sichteinlagen, Tilgung, Überziehungskredit, Verzinsung, Verzugszinsen, VISA, Weltbank, Zahlungsziel, Abtretung von Forderungen, Kreditkosten, Kreditlimit, Kreditoren, Kreditsicherheiten, Kreditvermittler, Kreditvertrag;

5) фінансова політика держави: *Bankenaufsicht, Doppelbesteuerungs-Abkommen, Ertragssteuer, Freibetrag, Einkommenssteuer, Defizit, Fiskalpolitik, Geldpolitik, Rente, Defizitfinanzierung, Staat, Staatsingriff, Staatskapitalismus, Staatssektor, Staatsverbrauch, Staatsversagen, Steuerklassen, Steuermoral, Steuern, Steueroase, Steuerpflicht, Steuerpolitik, Steuerprogression, Steuerquote, Steuerreform, Steuerschlupflöcher, Steuerschuldner, Steuerstundung.*

У другій групі визначимо наступні термінологічні поля:

1) маркетингова політика підприємства: *Absatzkette, Absatz, Absatzplan, Absatzweg, Beschaffungsmarktforschung, Dumping, Dumpingpreis, Einzelhandel, Festpreis, Festpreiszuschlag, Handelsspanne, Käufermarkt, Konkurrenz, Kundenorientierung, Marketing, marktbeherrschende Stellung, Marktbeobachtung, Markt, Marktpreis, Absatz, Marktprognose, Marktstellung, Mitbewerber, Pauschalpreis, Preisbindung, Preis, Preisnachlaß, Werbung, Wettbewerb, Wettbewerbspolitik;*

2) валютна політика держав: *Devisenbilanz, Devisenbörse, Devisenhandel, Europäisches Währungssystem, Sorten (Geldsorten), Valuta, Währung, Währungsfonds, Internationaler; Währungskonten, Währungsparität, feste Wechselkurse, flexible Wechselkurse, Währungsanleihen, Währungskorb, Währungspolitik, Währungsreform, Währungsreserven, Währungsrisiko, Währungsumstellung, Währungsunion, Devisenkurs, Devisenmarkt, Devisenreserven, Devisen, Wechselkurspolitik;*

3) товарообіг країни: *Angebot, Deflation, Einfuhrgenehmigung, Einfuhrzoll, Embargo, European Free Trade Association, Exportgenehmigung, Freigut, Freihafen, Freistellung, Geldmenge, Handelsbilanz, Inflation, Infrastruktur, Internationale Handelskammer, Konsumgüter, Ursprungsland, Bruttoinlandsprodukt, Bruttosozialprodukt, Export, Ausführen, freie Güter, Güteklassen, Güter, Güterkreislauf, Anfrage, Handel, Handel per Erscheinen, Handelshemmnis, Handelsspanne.*

Всі перераховані області належать до ряду суміжних економічних наук. Цей приклад показує, що межа між термінами, які виділяються за сферою знання, досить хитка, особливо коли йдеться

про суміжні науки. Крім того, незважаючи на те, що підприємства і держава ведуть свою діяльність в різних сферах економіки (банківська, страхова, збутова діяльність), особливістю економічної термінології є відносна стабільність і постійність, систематичність термінологічного пласта, характерного для економічної і фінансової діяльності будь-якого підприємства і держави.

Необхідно відзначити також наявність в економічній діяльності юридичної термінології, представлені, однак, в незначній кількості. Тут ми знову стикаємося з вищеописаним випадком переходу термінів з галузі в галузь. Здебільшого випадки вживання юридичної термінології стосуються укладення будь-яких угод, назв нормативних документів і посилань на законодавчі акти, повідомити про які є необхідним: *die Satzung, der Unternehmensvertrag, die Dienstleistungsvereinbarung, das Handelsbuchgesetz, das Aktiengesetz, die Entsprechenserklärung, die Vorschriften des HGB, das Wertpapierhandelsgesetz (WpHG), die Rechnungslegungsgrundsätze, International Accounting Standards (IAS), US Generally Accepted Accounting Principles (USGAAP), das Versicherungsaufsichtsgesetz, das Obligationsrecht, das Vorwegzeichnungsrecht, das Wandelrecht, das Optionsrecht* та інші.

З точки зору приналежності термінів до частин мови економічні терміни представлені переважно термінами-іменниками. Слід також пам'ятати про те, що терміни можуть бути стандартизованими, що знаходяться в процесі стандартизації, відхилюваними в процесі стандартизації, а також тими, що знаходяться в процесі упорядкування, рекомендованими, а також паралельно допустимими [19, с. 78].

Терміни в економічній сфері діяльності розподіляються нерівномірно. Так, наприклад, є розділи німецьких звітів про діяльність підприємства і політику держави, для яких характерний високий ступінь концентрації термінологічних одиниць, і присутні менш термінологічно щільні частини. Так, висока концентрація термінів спостерігається (в порядку убуття ступеня концентрації) в таких розділах звіту про діяльність підприємства, як "*Jahresabschluss*" або "*Jahresrechnung*" (розділи *Bilanz, Gewinn- und Verlustrechnung, Anhang zum Jahresabschluss* або *Erläuterungen zum Jahresabschluss*, а також в деяких звітах розділу *Kapitalflussrechnung, Segmentberichterstattung, Eigenkapitalentwicklung, Anlagenspiegel*), глосаріях, які додаються в кінці деяких звітів, а також в окремих розділах «звіту про стан

справ» *“Lagebericht”* – *“Unternehmenssituation”* (*Vermögens-, Finanz- und Ertragslage; Bericht aus den einzelnen Geschäftsbereichen* або *Finanzanalyse nach Geschäftsbereichen; Wertschöpfungsrechnung; Risikobericht/Risikomanagement, Vergütungsbericht*) або *“Prognosebericht”*.

Невелика частка термінів характерна для «звернення до акціонерів» і частинам розділу *“Corporate Governance”*, де подаються члени правління і наглядової ради, команда співробітників, а також деякі окремі співробітники.

Таким чином, можна зробити висновок, про насиченість сфери економіки термінами, професійними виразами, що своєю чергою виявляє властиві економічним текстам документалізм, підкреслену фактологічність і об'єктивність, яка підкріплюється високим рівнем кількісних числівників, а також стриманість і нейтральність, що підкреслюють значущість фактів та інформації.

Проте існує і протилежна тенденція у формуванні економічного тексту, що призводить до зміни його функціонального потенціалу. Оскільки сучасні економічні тексти все більше орієнтовані на більш широке коло адресатів, то відзначається тенденція зниження питомої ваги вузькоспеціальних термінів, а за необхідності використання останніх вживаються відповідні коментарі для роз'яснення значення цих номінацій, що включаються прямо в тексти або окремо додаються в глосарії. Таким чином, включення в текст метамовних елементів стає неминучим. Тоді співвідношення між термінами і метамовою в економічній термінології буде прямо пропорційним: чим більше метамовних елементів, тим нижчий ступінь спеціалізованого економічного тексту.

Висновки і пропозиції. Економіка являє собою складну галузь знань, у сферу інтересів якої потрапляють практично всі сторони людської діяльності. Як будь-яка наукова дисципліна, економіка в своїх дослідженнях оперує певним набом

ром понять і термінів, які в сукупності утворюють економічну терміносистему. Специфічною особливістю цієї терміносистеми є її комплексний, міждисциплінарний характер.

Проведений аналіз мовного матеріалу дозволив дійти висновку про те, що економічний термін входить до складу словникової мови і не ізолюваний від законів, що впливають на розвиток лексичної системи взагалі, відповідно, досліджувані терміни розглядаються в системі загально-вживаної мови.

Лексичною основою німецькомовних економічних текстів є загально-вживана лексика, відповідна письмовій книжковій нормі сучасної німецької мови. Тематично вона визначається сферою фінансової комунікації і галузями діяльності компаній. Особливий пласт в словниковому складі економічних текстів становлять терміни з області фінансової комунікації і фондового ринку, представлені в чималій кількості англійськими включеннями. Характерним є і активне використання числівників і власних назв в економічних текстах. Вказані мовні факти реалізують такі стильові риси, як узагальненість і абстрактність, точність, фактологічність і об'єктивність викладу.

Вищевикладені результати дослідження економічної термінології німецької мови приводять нас до висновку про середній і високий рівень спеціалізованості економічних текстів на лексико-семантичному рівні, що говорить про те, що призначені вони насамперед для фахівців економічної сфери.

Перспективи дослідження економічної комунікації і економічних текстів утворюють і окремі питання. Так, не до кінця вирішеними залишаються питання про статус економічної комунікації і економічної мови, а також про побудову типології економічних текстів. Таким чином, існують перспективи подальшого дослідження функціонування термінів та їхніх лексико-семантичних особливостей у тексті.

Список літератури:

1. Богуславский С.С. Футбольная терминология в немецком языке: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. филол. наук: 10.02.04. Одесса, 2010. 20 с.
2. Лейчик В.М. Терминоведение: предмет, методы, структура. Москва : КомКнига, 2006. 256 с.
3. Реформатский А.А. Введение в языкознание. Москва : Аспект Пресс, 2002. 536 с.
4. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2010. 844 с.
5. Buhlmann R., Fearn A. Handbuch des Fachsprachenunterrichts. Berlin: Langenscheidt, 1987. 274 S.
6. Fleischer W., Barz I. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Niemeyer, 1995. 258 S.
7. Mayr M. Allgemeine Bestimmungen des Unternehmensrechts: Österreich und Ägypten. Ein begriffsorientierter, terminologischer Vergleich für die Sprachen Deutsch und Arabischen. Berlin: AV Akademikerverlag, 2012. 244 S.
8. Schroeder G. Lexikon der Tourismuswirtschaft. Hamburg: TourCon Hannelore Niedecken Verlag, 2002. 384 S.

9. Carstensen B., Galinsky H. Amerikanismen der deutschen Gegenwartssprache. Heidelberg, 1967. 272 S.
10. Efferenz A., Vieth U. Das Verstandnis wirtschaftsspezifischer Anglizismen in der deutschen Sprache beim Unternehmen. Frankfurt am Main: Peterlang GmbH, 1996. 256 S.
11. Hundt M. Modelbildung in der Wirtschaftssprache. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1995. S. 56–72.
12. Rings G. Wirtschaftskommunikation ohne Komposita und Derivate. URL: www.gfl-journal.de/1-2001/rings.pdf.
13. Klump R. Wirtschaftskultur, Wirtschaftsstil und Wirtschaftsordnung. Berlin: Metropolis Verlag für Ökonomie, Gesellschaft und Politik, 1996. 215 S.
14. Graefen T., Knake S., Schmitz F. Wirtschaftskultur – Kulturen der Weltwirtschaft URL: <http://hsozkult.geschichte.hu-berlin.de/tagungsberichte/id=3140>.
15. Звегинцев В. А. Семасиология. Москва : Изд-во Моск. ун-та, 1957. 320 с.
16. Trir, J. Der deutsche Wortschatz im Sinnbezirk des Verstandes. Heidelberg, 1931. 347 S.
17. Прохорова В.Н. Русская терминология: Лексико-семантическое образование. Москва : Наука, 1996. 125 с.
18. Земская Е.А. Современный русский язык. Словообразование. Москва : Просвещение, 2011. 328 с.
19. Герд А.С. Специальный текст как предмет прикладного языкознания. *Прикладное языкознание: учебник* / С.А. Аверина. Санкт-Петербург : Изд-во С.-Петербур. ун-та, 1996. С. 68-90.

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ТЕРМИНОВ В НЕМЕЦКОМ ЯЗЫКЕ

В статье проанализирована лексико-семантическая специфика экономических терминов немецкого языка. В частности, внимание сосредоточено на понятиях, общих для ряда смежных наук, имеющих общие объекты исследования. При определении черт специальной и профессиональной речи в экономическом тексте выявлена относительно высокая степень специализированности. Это качество находит свое выражение на лексико-семантическом уровне и прежде всего в терминологии. В работе приводятся результаты терминологического анализа экономических текстов. Определены различия в терминологической плотности в отдельных частях экономического текста.

Ключевые слова: термин, терминологический элемент, семантическое поле, лексическое поле, специализированность, семантическая дифференциация.

LEXICAL AND SEMANTIC CHARACTERISTICS OF ECONOMIC TERMS IN THE GERMAN LANGUAGE

The article analyzes the lexico-semantic specificity of the economic terms of the German language. In particular, attention is focused on concepts common to a number of related sciences that have common objects of study. When determining the features of special and professional language, a relatively high degree of specialization was revealed in the economic text. This quality is expressed at the lexical-semantic level and primarily in terminology. The paper presents the results of a terminological analysis of economic texts. Differences in terminological density in certain parts of the economic text are determined.

Key words: term, term element, semantic field, lexical field, specialization, semantic differentiation.